

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
17. NOV.
1993

Letnik XLVIII.
Štev. 46 (2730)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
40 tolarjev
P. b. b.

Zveza-Bank napreduje

Na svojem letnem občnem zboru minulega četrtega je Zveza Bank predložila bilanco za leto 1992. Nadpovprečne prirastke je Zveza-Bank zabeležila na denarnem sektorju, medtem ko je blagovni sektor še vedno v strukturalni krizi. Zaradi tega so se odgovorni odločili, da bodo strukturo blagovnega sektorja temeljito spremenili. Pozitivna bilanca Zveze-Bank je toliko bolj pomembna, če upoštevamo, da se je splošna gospodarska situacija poslabšala. Občni zbor se je prvič sestal v novi hiši Zveze-Bank v Pavličevi ulici. Občni zbor so pozdravili številni častni gostje, med njimi tudi predsednik koroške Raiffeisen-organizacije Bacher.

Seminar v Izlakah

Zveza slovenskih žena je minuli konec tedna priredila dvodnevni seminar v Medijskih toplicah pod geslom „Kdo sem – kaj želim“. Uvodno predavanje je imela mag. Marija Jurič-Pahor, nekdanja tajnica ZSZ, ki zdaj živi v Trstu. Na sliki jo vidite med ženami, ki so bile snidenja zelo vesele. Seminar je obiskal tudi državni sekretar za Slovence po svetu dr. Vencelj. Več bomo o seminarju poročali v naslednji številki.

Novi prostori

Ker so prostori na Filozofski fakulteti postali premajhni, je ljubljanska izpostava Avstrijskega inštituta za vzhodno in jugovzhodno Evropo, ki jo zelo strokovno vodi dr. Feliks J. Bister, morala poiskati nove poslovne prostore na Zaveški 5 na Viču. Pretekli petek sta jih odprla dekan ljubljanske Filozofske fakultete, univerzitetni profesor dr. Frane Jerman in vodja Inštituta, univerzitetni docent dr. Arnold Suppan.

Navzoči so bili tudi avstrijska veleposlanica dr. Jutta Stefan-Bastl, zastopnik slovenskega ministra za znanost in tehnologijo, vodja oddelka za mednarodne odnose Miloš Kuret, ustanovni član Inštituta dr. Karl-Heinz Mack in odbornik dr. Walter Lukan ter predstavniki drugih fakultet in raziskovalnih ustanov.

Inštitut igra vse pomembnejšo vlogo pri štipendiranju študentov iz Slovenije v Avstriji, trenutno je nad sto štipendistov, hkrati pa je Filozofska fakulteta Ljubljane podpisala petletno pogodbo, ki vsebuje trideset enomesečnih štipendij v Avstriji za mlade slovenske raziskovalce. Nadalje nudi Inštitut svojo strokovno podporo pri ekskurzijah, skupnih znanstvenih projektih in pri bilateralnih in mednarodnih znanstvenih prireditvah.

Inscenirana sprtost med slovenskima organizacijama

Politična pozabljenost je drža, ki jo v zadnjem času zadržuje opažamo pri tistih, ki se najbolj zavzemajo za „temeljno glasovanje“. Zasedimo jo vedno takrat, kadar funkcionarje konfrontiramo z izjavami, s katerimi so pred nekaj leti trdili ravno nasprotno od tega, kar zahtevajo danes. Zasedimo jo takrat, kadar funkcionarje spomnimo na dogodke, ko so se še pred nedavnim s svojo pristojnostjo pridno klanjali „minulim sistemom“. Početniki „temeljne glasovanja“ agirajo tako, kot

bi bila večina koroških Slovencev/Slovenk brez političnega spomina. Ravnajo tako, kot bi med slovenskogovorečim prebivalstvom sploh ne bilo kake zgodovinske zavesti. Delajo tako, kot bi „navadno ljudstvo“ pozabilo vse, proti čemur je šlo demonstrirati še pred nekaj leti na cesto in se zavzemalo za čisto nasprotno parole kot danes, ki pa so jih dajali isti funkcionarji.

Za poživitev političnega in zgodovinskega spomina hočem opozoriti na dogajanja okrog referendumu koroškega

hajmatdinstu za ločitev šolarjev leta 1984. Med insceniranjem hajmatdinstovskega referenduma in med insceniranjem trenutnega „temeljne glasovanja“ je veliko paralel.

Preden je koroški hajmatdinst izvedel referendum za ločevanje šolarjev, je najprej z dolgoletno propagando očrnil dvojezično šolstvo. Z agresivnostjo je napadal dvojezične učitelje/učiteljice, očital jim je, da nacionalno indoktrinirajo in prevzgapajo otroke. Dvojezično šolstvo je bilo za hajmatdinst škodljivo, ker menda za-

postavlja „nemško-koroške“ otroke in jih ovira pri njihovem šolskem uspehu. Skratka: dvojezično šolstvo naj bi bilo krivično, ker ne spoštuje volje „nemško-koroških“ staršev in ker prisilno vzgaja v jeziku, ki ga ne želijo.

S takimi napadi je koroškemu hajmatdinstu uspelo prikazati dvojezično šolstvo koroški javnosti kot šolsko ureditev, ki je povsem nepravilna, ki prezira voljo staršev in jo je zato treba ukiniti. Čim hujši in čim pogostejši so bili izpadi

(Dalje na 2. strani)

Lutkovni CIKL- CAKL Šmihel

od 20. novembra 1993
do 8. januarja 1994 v far-
nem domu v Šmihelu

20. 11. '93 ob 19.30 –

„L'Amfiparnaso“

23. 11. '93 ob 8.30 –

„Das verlorene Orchester“

28. 11. '93, ob 11.00 –

„Potep“

5. 12. '93, ob 11.00 –

„Ko pride zvezda“

11. 12. '93, ob 19.30 –

„Drevo nad prepodom“

Po premieri Slavnostna ot-
voritev lutkovne dvorane in
delavnice

19. 12. '93, ob 11.00 –

„Sovica Oka“

6. 1. '94, ob 11.00 –

„Lovec in zajklja“

8. 1. '94, ob 19.00 in 21.00 –

„Faust“

Peterletovo vmešavanje v škodo manjšine

Izjavo slovenskega zunanjega ministra Peterleta v „Našem tedniku“, po kateri pravi, da bo slovenska vlada priznala glasovanje o poenotenju osrednjih organizacij koroških Slovencev, katerega je iniciiral NSKS, je tajnik Zveze slovenskih organizacij in sodelavec generalnega sekretariata Sveta Evrope dr. Vladimir Wakounig označil za grobo vmešavanje v zadeve slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Peterle je prvi slovenski politik, ki na grob način obide manjšino in ne upošteva njene statusa kot samostojen subjekt. Peterle se mora zavedati, da s to izjavo povečuje proces razdora med slovensko narodno skupnostjo. Njegovo obnašanje ni vredno odgovornega člana pravne države.

Peterle mora tudi vedeti, da

mora prevzeti ob tej izjavi tudi odgovornost za dejstvo, da velik del Slovencev na Koroškem upravičeno dvomi, ali gre slovenski vladi resnično za skupne interese celotne narodne skupnosti. Kako bi reagirala slovenska vlada, če bi nenadoma avstrijski zunanji minister pozval staroavstrijce v Sloveniji k določenemu političnemu in ideološkemu nastopanju? Tako intervencijo bi slovenska vlada upravičeno imela za vmešavanje.

Po teh Peterletovih izjavah je očitno, da mu gre v poziciji zunanjega ministra predvsem za to, da bi na Koroškem med Slovenci izginile organizacije in interesna združenja, ki ne odgovarjajo njegovi ideološki orientiranosti. Obenem pa je izjava izraz politične netolerance.

Ob 100-letnici rojstva koroškega pisatelja Prežihovega Voranca

PRIZORI S PREŽIHO

(Jernej Novak)

gledališka predstava

Režija: Peter Militarov

Scena: Meta Hočevar

Izvedba: Gledališče ob Dravi

Premiera:

sobota, 20. 11. '93 ob 20. uri
v kulturnem domu v Šentprimozu

Ponovitev:

nedelja 21.11., sobota 27. 11., nedelja 28.
11. v kulturnem domu v Šentprimozu

Prireditelj in nosilec projekta:
Slovenska prosvetna zveza

Inscenirana sprtost...

Dne 22. 4. 1993 je ZSO predložila NSKS predlog sporazuma za konstruktivno sodelovanje med obema organizacijama. NSKS nanj ni pristal, kakor je razvidno iz odgovora. Oba dokumenta objavljamo, tako da si bralec/ka sam lahko ustvari svoje mnenje.

NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV RAT DER KÄRNTNER SLOWENEN

Osrednje tajništvo · Zentralsekretariat
A-9020 CELOVEC · KLAGENFURT, 10.-Oktober-Str. 26/III. TEL 0463/51 25 26, FAX 0463/51 25 26-22

Gospod
Dr. Marjan STURM
predsednik
Zveze slovenskih organizacij na Koroškem

Celovec, 08.05.1993

Tarvisstr. 16
9020 Celovec/Klagenfurt

Po telefaksu, številka: 0463/514300-71

Zadeva: sporazum med NSKS in ZSO v narodnopolitičnih vprašanjih

Spoštovani dr. Marjan Sturm!

V zvezi z že znanimi predlogi NSKS glede zastopstva slovenske narodne skupnosti v Koroškem deželnem zboru in glede vprašanja primernega instrumentarja za usklajevanje in odločanje v narodnopolitičnih vprašanjih Ti posredujem še informacije, da je osrednji odbor NSKS na osnovi resolucije in sklepe obnega zboru NSKS z dne 18. 12. 1992 kot temeljno izhodišče, ki zavezuje NSKS v pogajanjih za sporazum med obema osrednjima organizacijama, ponovno opredelil naslednji dve osnovni, vsebinsko neločljivi točki:

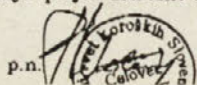
Zauzemanje obeh osrednjih političnih organizacij koroških Slovencev za ureditev 37. mandata kot manjšinskega mandata v Koroškem deželnem zboru, pri čemer se voli ali po Pernthalerjevi varianti (kdor se na volišču poslužuje volilnega lista za 37. mandat izrazi s tem svojo pripadnost k slovenski narodni skupnosti na Koroškem) ali na podlagi posebnega volilnega imenika pripadnikov slovenske narodne skupnosti na Koroškem

Predvidevanje posebnega korektiva v primerih nesoglasja v Koordinacijskem odboru osrednjih organizacij v obliki plebiscitarne odločitve odbornikov vseh slovenskih organizacij in kulturnih/prosvetnih društev.

Izrecno poudarjam, da so vsa druga vsebinska, formalna in proceduralna vprašanja sporazuma, za katerega se skupno prizadevamo, lahko še predmet pogajanj in da bosta NSKS in ZSO za nje morala najti konkretne rešitve v detajlnih dogovorih.

Sprejetje nekazanega temeljnega izhodišča bi obema osrednjima organizacijama odprlo pot iz sedanjega nezadovoljivega položaja in pomenilo odločilen korak k uspešnemu skupnemu uveljavljanju interesov in pravic koroških Slovencev. Zato upam, da boste v pristojnem forumu Vaše organizacije sprejeli ustrezno odločitev.

S prijaznimi pozdravi
dr. Matevž Grille, predsednik

p.n. Franc Wedenig, osrednji tajnik

Sporazum med Zvezo slovenskih organizacij in Narodnim svetom koroških Slovencev

- Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet koroških Slovencev sta v smislu člena 7 ADP in skupne spomenice iz let 1955 oz. 1978 legitimni zastopniki slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Obe osrednji organizaciji se prizadevata za uresničitev člena 7 ADP.
- ZSO in NSKS pri svoji delu upostevata idejnopolitični pluralizem, ki se izraža tudi v političnih konceptih obeh organizacij.
 - ZSO je nadstrankarska narodnopolitična organizacija, ki pri uveljavljanju člena 7 ADP sodeluje z vsemi slovenskimi, dvojezičnimi strankarskimi in nestrankarskimi in tudi tistimi strukturami iz večinskega naroda, ki se prizadevajo za konstruktivno sožitje v deželi. Zaradi tega ZSO kot narodnopolitična ne nastopa na volitvah v deželni ali državni zbor.
 - Tudi NSKS se kot narodnopolitična organizacija prizadeva za uresničitev člena 7 ADP. NSKS vidi pomemben vzvod za uresničitev take politike v zastopstvu slovenske narodne skupnosti v deželnem zboru. Zaradi tega se še posebej zavzema za tako reformo deželnega volilnega reda, ki bi omogočil zastopstvo strankarsko opredeljene liste koroških Slovencev.
 - Obe osrednji organizaciji vzameta oba koncepta na znanje in bosta v bodoče delovali v tem smislu, da se pri uveljavljanju obeh konceptov ne bosta ovirali.
- Zaradi tega ZSO in NSKS ustanovita **Koordinacijski odbor koroških Slovencev**, ki ga sestavljajo po 4 člani vsake organizacije. KOKS usklajuje praktično politiko obeh osrednjih organizacij v vprašanju člena 7 ADP in skupne spomenice iz let 1955 oz. 1978. KOKS deluje po načelu soglasja in se sklicuje na zahtevo ene ali obeh osrednjih organizacij v roku 10 dni.
- KOKS bo ob konkretnih vprašanjih narodnostne politike povabil k sodelovanju tudi druge zainteresirane politične in strokovne organizacije kot so npr. EL, Delovna skupnost avstrijske narodnosti v SPÖ in manjšinski delovni krožek Zelene-alternative in iskal z njimi soglasje v konkretnih narodnopolitičnih vprašanjih.
- V primeru, da KOKS v kakšnem konkretnem narodnopolitičnem vprašanju ne bi našel soglasja, bo KOKS uvedel **kontrolno instanco**: Sporno vprašanje bo v obliki pisemskega volilnega postopka predložil izvoljenim odbornikom (v smislu društvenega prava) sledečih organizacij: ZSO, NSKS, SPZ, KKZ, ZKP, EL, SZŠ, SJK, KSŠD, KSŠG, KSŠC, SZPD, SDPA, Mohorjeva, Sodalitas, Delovna skupnost avstrijske narodnosti v SPÖ, Delovni krožek Zelene-alternative, SGZ. KOKS bo do 1.6.1993 v ta namen zbral imena in naslove izvoljenih odbornikov omenjenih organizacij. V primeru nesoglasja v KOKS-u bo ta v pismu vsestransko objasnijo vsebino spora in odbornike pozval, da v roku 10 dni pisno odgovorijo na naslov, ki ga bo določil KOKS. Uveljavi se tisto stališče, ki doseže navadno večino oddanih glasov.
 - Osnovna politična koncepcija ali pa politična filozofija ene izmed obeh osrednjih organizacij ni predmet odločanja kontrolne instance. Pravitako tudi ne vprašanje finančnih dotacij za osrednje organizacije in imenovanje članov za narodnostni svet.
- ZSO in NSKS bosta glede finančnih dotacij upoštevala enakopravnost osrednjih organizacij.

Celovec, dne 22. 4. 1993

(Nadaljevanje s 1. strani)

proti dvojezičnemu šolstvu, tem bolj se je zacementirala slika, da to šolstvo za Koroško ni več znosno. Torej je bilo treba povprašati ljudstvo, ali je za spremembo oz. odpravo.

Slične korake zasledimo okrog „temeljnega glasovanja“. Od leta 1989 naprej, ko se je za kratek čas na prestol deželnega glavarja povzpел Jörg Haider, so nekateri funkcionarji NSKS in EL začeli gonjo proti upravičenosti obeh slovenskih političnih organizacij.

Propaganda je podobna: Politična dvotirnost je menda škodljiva, ker nasprotuje enotnosti. Dvotirnost je samo sad usodnega povojnega političnega razvoja. Organiziranost obeh organizacij menda ne ustreza demokratičnim načelom. V svojem političnem zavzemanju sta obe organizaciji neučinkoviti. Edini politični interes, ki ga še obe organizaciji imata, tako nasprotniki trenutnega zastopstva, je menda v tem, da blokirata druga drugo.

Bolj ko sta NSKS in EL napadala domnevno neumestno dvotirnost, bolj sta rušila zaupanje slovenskega prebivalstva do obeh organizacij. Učinek tega govorenja o sprtosti in o nesmiselnosti dveh organizacij je ta, da so se ljudje vdajali tej propagandi. Na podeželju se je zacementirala povsem negativna slika o centralah: V Celovcu da je samo prepir, da se funkcionarji ne znajo zediniti, da se nočejo pogovarjati.

Izhod iz tega zavestno insceniranega konflikta naj bi bil v tem, da se odpravita obe organizaciji. Da bi bil ta izhod videti čimbolj demokratičen in da bi bila tudi odprava obeh organizacij videti kot izraz volje slovenskega prebivalstva, so se početniki te negativne propagande odločili za „temeljno glasovanje“.

Naj omenim še eno paralelo: Zastopniki obeh slovenskih

organizacij, celovška univerza in osebe, ki so v osemdesetih letih zavračale hajmatdinstovsko gonjo proti dvojezičnemu šolstvu, so kar naenkrat bili tisti, ki motijo mir na Koroškem, ki so nepopoljšljivi. Povzročitelji in storilci te nesrečne diskusije o dvojezičnem šolstvu so bili kar naenkrat v očeh koroške javnosti zagovorniki dvojezičnega šolstva in ne več hajmatdinst.

Podobno je opaziti tudi sedaj. Tisti, ki svarijo pred posledicami te negativne propagande o slovenskih organizacijah, tisti, ki opozarjajo na politično legitimnost in priznajo zastopstvo ZSO in NSKS, naj bi bili kar naenkrat povzročitelji te sprtosti. ZSO, ki poziva k sožitju in politiki konsenza, potiskajo v vlogo storilke oz. povzročiteljice razdvajanja.

Pobudniki tega insceniranega razdora niso med društveniki in ne med „navadnim ljudstvom“. Pobudniki so nekateri funkcionarji NSKS in EL, ki si s tem pričakujejo slabitev levih slovenskih struktur oz. ojačitev lastne politične oblasti. ZSO je to negativno propagando o obeh slovenskih organizacij vedno zavračala in svarila pred posledicami. ZSO je pozivala k respektiranju drugačnemislečih in h kulturi pogovora.

Zato je tudi še vigredi 1993 predložila platformo možnega sožitja in medsebojnega spoštovanja. (Glej faksimile).

Zdi se, da je za insceniranje političnega razdora potrebna posebna politična konstelacija. Do teh razprtij bi med obema slovenskima organizacijama ne prišlo, če ne bi bilo deželnega glavarja Haiderja, čigar (populistično) politiko nekateri pobudniki tega „temeljnega glasovanja“ odobravajo. Brez te politične konstelacije na Koroškem bi teh insceniranih zdrah med obema slovenskima organizacijama po vsej verjetnosti ne bilo.

Dr. V. Wakounig

Društvo staršev na javni dvojezični ljudski šoli 24 v Celovcu

Izjava za tisk

Zadeva: Glasovanje o tako imenovanem skupnem političnem zastopstvu koroških Slovencev

Društvo staršev na javni dvojezični šoli 24 v Celovcu je zelo začudeno nad dejstvom, da so protagonisti za skupno politično zastopstvo koroških Slovencev – predvsem Narodni svet koroških Slovencev – vključili tudi Društvo staršev na javni dvojezični šoli v listo tistih slovenskih organizacij, društev in institucij, katerih odborniki dobijo dopis, da bi sodelovali pri omenjenem glasovanju.

Društvo staršev na javni dvojezični šoli v Celovcu odločno odklanja takšno politiko, ki skuša politično zlorabljati društvo staršev za boj za oblast znotraj slovenske narodne skupnosti.

Društvo staršev na javni dvojezični šoli v Celovcu je nadstrankarsko, svetovnona-

zorsko neopredeljeno in interetnično sestavljeno ter ima dolžnost, da zastopa interese vseh staršev in vzgojnih upravičencev, katerih otroci obiskujejo javno dvojezično ljudsko šolo. Društvo staršev ima naloge, da podpira plodno sodelovanje med šolo in vzgojnimi upravičenci in s tem prispeva k dobroti šolarjev in šolarik.

Odklanjamo vsakršno dejanje, ki ima namen od zunaj vnašati politiko v društvo staršev. Zlorabi našega društva za politične namene ostro nasprotujemo, ker bi to utegnulo ogroziti razvoj javne dvojezične šole in s tem njeno bodočnost.

Celovec-Klagenfurt, 8. 11. 1993 (datum sklepa)

Dr. Maria Stukelj-Novak (predsednica)

Einspielerjeva nagrada prof. Philippu Rauscherju

Letošnjo Einspielerjevo nagrado – peto po vrsti – je Krščanska kulturna zveza podelila profesorju Philippu Rauscherju, ki se je kot tajnik diocese pri izobraževanju odraslih vselej zavzemala za slovensko-govoreče sodeželane in udeleževala dokument krške diocese, v katerem je zabeleženo, da živijo v njej nemško in slovensko govoreči že stoletja in da je to živo dejstvo in ne le zgodovinska zaznamba. Aktivno je sodeloval s Katoliško prosveto, veliko zaslug ima Rauscher tudi za ohranjanje zilske noše.

Laudatio je imel Janko Merkač, nagrado pa sta mu podelila dr. Pavel Apovnik, podpredsednik NSKS, ter dr. Jano Zerzer, predsednik KKZ.

Prof. Philipp Rauscher z Ziljanko

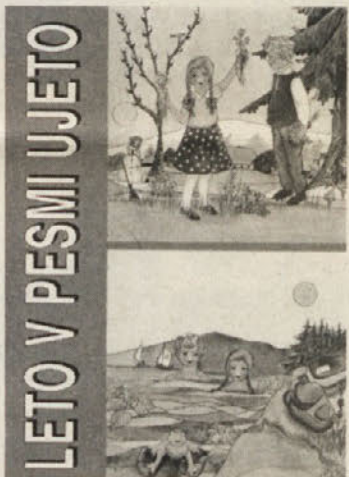
Pedagoško združenje izdalo dve novi publikaciji

Prejšnji torek je, primerno za teden knjige, izdalo Strokovno pedagoško združenje dve publikaciji. Prva je drugi del „Deset sprehodov med Slovenci na Koroškem“ Nika Rupla, druga pa je pesniška zbirka „Leto v pesmi ujeta“, ki jo je uredil Herman Germ. Knjiga, v kateri je zbranih nad petsto pesmic slovenskih mladinskih pisateljev, reki, besedne igre, koroške otroške rime, pregovori in uganke, je namenjena kot učni pripomoček dvojezičnim učiteljicam in učiteljem ter vzgojiteljicam in vzgojiteljem. Seveda pa je prvobitni namen tudi ta, da bi otroci sami segli po tej knjigi in da se bo morda ta ali oni odločil celo „za kovanje svoje pesmice“, kot piše v uvodniku knjige. Že naslov pove, da je zbirka razdeljena na štiri letne čase, pestre barvne ilustracije pa so delo domačega slikarja Stanka Sadjaka, črno-bele ilu-

stracije pa so iz „Mladega roda“. Zbirka ni naprodaj, pač pa je knjižno darilo pedagogom in učencem.

Prvi del svojih sprehodov med koroškimi rojaki je Niko Rupel izdal v igradi. Sedaj je svoj „leksikon“, kot je v podnaslovu knjiga tudi karakterizirana, dopolnil s pomembnej-

šimi teksti in besedili, tako da drugi del zaobjema tudi načrtovani tretji del. Tudi ta knjiga naj bi predvsem mladini, pa seveda vsakomur, ki se za razvoj slovenske narodne skupnosti na Koroškem zanima, služila kot priročnik in dajala osnovno informacijo o pestrem in bogatem prispevku koroških Slovencev tako v koroško kulturno dediščino in pa seveda v skupno slovensko kulturno in narodno tradicijo.

Svobodnjak Gaugg sprožil političen škandal: Beseda „Nazi“ simbol za dobre lastnosti

Svobodnjaška stranka oz. njeni funkcionarji dosledno skrbijo za to, da ostanejo v desničarskem oz. nacističnem osmradiju. Ponovno je to potrdil celovški podžupan in posledovodeči predsednik koroške FPÖ, Reinhard Gaugg. V intervjuju za Kärntner Tageszeitung 11. novembra je na vprašanje reporterja, kaj mu pomeni beseda „Nazi“, brez oklevanja in kot bi ustrelil dejal: Neu, attraktiv, zielstrebig und ideenreich. Es hat mit der Vergangenheit nichts zu tun“ (Nazi po Gauggu: nov, atraktiven, smotrni in polni idej. To nima nobene zveze s preteklostjo).

Celotno razsežnost grozote in nekulturnosti te nezaslišane izjave, ki dokazuje pomanjkanje vsakršne senzibilnosti in kritičnosti v zvezi z nacizmom, pa je možno izmeriti le v časovnem kontekstu z eno od najbolj odvrtnih akcij nacističnega režima. Natanko pred 55 leti so nacisti namreč sprožili po celotnem rajhu tako imenovano kristalno noč – „Reichskristall-

nacht“, največji pogrom na judovske občane in njihove institucije v zgodovini človeštva. Predvsem v takratni ostmarki so gestapo, SS in SA skupno s podivjanimi tolpmi pobijali Jude, ropali njih imetje in sežgali njihove molilnice-sinagoge. V Celovcu so med drugim zažgali molilnico v Platzgasse, več judovskih občanov je bilo pobitih.

Ostale stranke so zelo ostro obsodile Gauggove izjave in zahtevale njegov odstop, Katoliška mladina pa je v znak protesta pred celovškim magistratom organizirala opominsko stražo.

Svobodnjaška stranka, ki sicer pri vsaki malenkosti zahteva odstop politikov drugih strank, je v tej zadevi jasno pokazala, kaj meni o politični odgovornosti na splošno in še posebej o izjavah celovškega podžupana: skušala je odriniti krivdo na druge. Gaugg sam je zanikal izjavo, svobodnjaški državnozbornski poslanec Haupt je trdil, da je intervju

„del dobro premišljenega socialističnega koncepta, s katerim hočejo svobodnjake odriniti v neonacistični kot“. Strankin generalni sekretar, Celovčan Heinz Grasser pa je celo menil, da je SPÖ začetek pusta izrabila za nesramen napad na svobodnjake.

Iz vsega tega sledi, da FPÖ, odnosno njen predsednik Haider – zaenkrat sama ničesar ne bosta podvzela, da bi Gaugg odstopil. Trenutno ima on očitno še dobro in pomembno pozicijo na personalni šahovnici svobodnjaškega šefa. Kaj pa bo jutri, pa nihče razen Haiderja ne ve. In takrat, če bo treba, se bo že našel vzrok za Gauggov odstop s političnega prizorišča. Prav tako, kot se je to zgodilo s Candussijem, ko in kjer je prav celovški podžupan odigral pomembno vlogo. Saj je zadnji strankin občni zbor pokazal, da je med funkcionarji izredno nepriljubljen in da se ima za vse strankine in politične funkcije zahvaliti prav Haiderju. Potemtakem je zadeva Gaugg tudi še prav posebej zadeva Haider.

TRIBUNA BRALCEV

Iz mojega zornega kota – po koncertu in pred glasovanjem za SKUPNO vodstvo Slovencev

Osrednji koncert SPZ v domu glasbe v Celovcu, je dovolj močna spodbuda, da javno povem nekaj svojih misli.

Prireditvev je bila enkraten umetniški užitek. Vsi trije solisti so pokazali izjemno kvaliteto in zbori so jim bili skrbno izdelan okvir. Toda o tem so že poročali drugi. Meni so po koncertu misli ušle drugam. Med občinstvom so bili številni znanci, očitno zadovoljni s prireditvijo. Toda med njimi sem zaman iskala katerikoli prominentni obraz „z desne strani“, poleg sorodnikov nastopajočih, seveda. Žal, to znova kaže, da ideologija vpliva tudi na odnos do kulture.

Potem so mi misli kar same odtavale naprej, naravnost k SKUPNEMU zastopstvu Slovencev. Naj jasno povem: jaz sem ZA, toda res za SKUPNO vodstvo, o katerem bi se dogovarjali in se zanj dogovorili predstavniki vseh tako ali drugače mislečih koroških Slovencev. Za okroglo mizo bi morali sedeti desni in levi in vmesni in še drugače opredeljeni. Čas in ozračje sta primer-

na za dogovarjanje in ljudstvo, da ne rečem narod, menim, da je za to. Toda, skupnega vodstva, ki ga ponuja ena sama stran, si s svojo logiko brez dodatne razlage ne znam predstavljati.

Ko sem prejela te dni glasovnico za odločitev za ali proti skupnemu zastopstvu koroških Slovencev, sem vsa navodila skrbno prebrala. Tudi ko sem dobila nekaj dodatnih podatkov (na primer, da so v iniciativno vključeni NS, KKZ, Mohorjeva, SJK in SGZ...), sem ugotovila, da mi za odgovorno odločitev, ki naj ne bi obremenjevala moje vesti, manjka še nekaj bistvenih podatkov: Kakšno bo nadaljevanje po glasovanju, če se odločimo za skupno vodstvo? Bo iniciativa povabila k sestavljanju skupnega vodstva tudi zastopnike tistih, ki so proti glasovanju? Se bodo tisti uklonili večini in sodelovali pri sestavi skupnega zastopstva, da bodo v njem res predstavniki vseh koroških Slovencev? Če je tako, potem sem za.

Ali pa si bo iniciativa, če bo izid referendumu pozitiven, vzela pravico, da sama sestavi to „skupno zastopstvo“? V tem primeru namreč po moji logiki ne glasujemo za skupno, ampak za večinsko zastopstvo in naj se „bodu reče bob.“ Ker sem mnenja, da se tako zastopstvo ne more imenovati skupno, je moja osebna odločitev odvisna od jasnega odgovora na ta vprašanja. Želela bi odgovor od obeh strani.

Drugi izziv razmišljanju je bil zaključek koncerta. Zbor Srečko Kosovel iz Ajdovščine je zapel še pesem „Slovenec sem“. To me je spomnilo na razpravo v okviru nekega seminarja SPZ o narodnosti in

moram priznati, da sem tam prvič slišala uradno mnenje, da je narodnost intimna kategorija, tako kot vera. Človek jo jasno izpove ali ne, kakor hoče.

Moram reči, da tudi tu moja logika odpove. Narodnosti ne morem postaviti na isto raven z religijo. Religijo si človek lahko izbere, iz kakršnegakoli vzroka lahko eno zavrže in izbere drugo. Ali pa se odloči za ateizem, ki je tudi nekakšna religija, prepričanje, da boga pač ni. Z narodnostjo je drugače. Podedujemo jo od staršev, tako kot barvo oči ali las. Kako bi pogledali soseda, ko bi se na lepem odločil, da bo od jutri naprej na primer Indijanec? Lahko mu je vseč njihova kultura, način življenja in mišljenja, vendar, kljub temu ostane on še vedno to, kar je. Mislim, da slovenski narod ni niti slabši niti boljši od drugih, torej lahko ostanemo, kar smo. Pripadnost nekemu narodu človeka ne omejuje. Nikomur ne jemlje osebne širine niti slave, če jo zasluži. Tudi to so pokazali nastopajoči na koncertu.

Če so starši Slovenci, je zame logična posledica, da je Slovenec tudi njihov otrok. Možnost osebne odločitve imamo samo mešanci. Ker je moja mati Slovenka, sem se odločila, da sem Slovenka tudi jaz. Lahko me vsak, ki to želi, prešteje; tud če bom prešteta Slovenka na Koroškem. **Tatjana Angerer, Kotmara** vas

Drago uredništvo!

Veseli me, da pobarate (=lepa slovenska beseda, tudi če bi bil gospod Janko Messner drugega mnenja!) razne ljudi, kaj menijo o katastru, glasovanju, volitvah...

Še bolj me veseli, da se mnenja pobaranih zelo skladajo z mnenjem ZSO.

Največje veselje pa mi je, da so vsi pobarani na vsak način moški.

Hvala lepa za objektivno informiranje!

Z lepimi pozdravi
Nika Sommeregger, Dunaj

Obvestilo

Cenjene bralke in bralce Slovenskega vestnika obveščamo,

da bomo odslej izhajali ob ČETRTH in ne več ob sredah. Dan izhajanja smo morali spremeniti iz tehničnih razlogov.

Prosimo za razumevanje!

Kulturni kotiček

Prizori s Prežihom

Dobro nam je še v spominu gledališka uprizoritev Prežihove „Požganice“ leta 1990 v Spodnjih Vinarah. Z igralci obeh koroških regij, z igralci iz Slovenije in Avstrije smo s „Požganico“ nacionalističnim manifestacijam na Koroškem postavili nasproti gledališko uprizoritev tistega zgodovinskega romana, s katerim je Prežih pokazal, kako se sanje o boljši prihodnosti, svobodi in bratstvu razblinijo v nič v bratomorni vojni, ki loči prijatelje, znance, sode, družine, narode.

Dramski scenarij „Prizori s Prežihom“, ki ga je pripravil Jernej Novak na osnovi dveh temeljnih del Prežihovega Voranca – kmečke povesti „Jamnica“ in vojnega romana „Doberdob“ –, prikazuje pisatelja kot izrazito socialno čutečega in za mir zavzetega avtorja. Po eni strani ga skrbi usoda propadajoče slovenske vasi, po drugi pa je na soški fronti (pa pozneje tudi v taborišču Mauthausen) doživljal nesmiselnost in grozo imperialističnih vojn. Prežihovo literarno ustvarjanje je umetniška upodobitev kmečkega in socialno zapostavljenega človeka pod Uršljo, v njem je zaznati odmev živega človeka in odmev pokrajine, oboje se zlija v simbiozo življenja in visoke besedne umetno-

sti. Prežihov Voranc pa je v svojih delih naklonil mnogo ljubezni, spodbud in upanja tudi koroškemu Slovincem. Želel je, da bi našli svoje mesto v svetu enakopravnih narodov. Ohranitev miru je za Prežihova visoka moralna vrednota. V interesu miru naj ne bi spreminjali meja v Evropi, popravljati bi morali krivice in anahronizme, ki izvirajo iz usodne delitve narodnih teles... Vizija, ki se na žalost ureničuje v današnji Evropi, pred Prežihovo domovino, kjer sta se „bratstvo in enotnost“ razblinila v pravo človeško tragedijo...

Uprizoritev dramskega scenarija „Prizori s Prežihom“ z igralci to in onstran meja, z igralci, ki so po večini iz koroške Podjune, s Prežihovih Raven, iz Slovenj Gradca, Dravograda in Ljubljane, je živ odziv na enega najvidnejših slovenskih pisateljev, ki sodi v sam vrh evropske literature. Novakovi „Prizori s Prežihom“ so povezali avtorja, umetnike, igralce in druge sodelavce spet enkrat v skupno kulturno akcijo. Ali ni to tisto kulturno dostojanstvo, ki preko vseh političnih zdrah v času, v katerem živimo, potrebuje Prežihovega izročila? To je naš dolg njemu in obet za prihodnost.

Janko Malle, tajnik Slovenske prosvetne zveze

V soboto v Šentprimozu: premiera „Prežihovih dnevov“

V soboto bo v Šentprimozu (že) težko pričakovana premiera dramskih prizorov, katere je na osnovi Prežihovih romanov „Doberdob“ in „Jamnica“ napisal Jernej Novak. Čeprav je dogajanje časovno že odmaknjeno dokaj desetletij, pa je problematika žgoča in aktualna: gre za narodovo preživetje v vsej paleti socialnih okoliščin.

Tudi tokrat vodi režijo mojster velikih predstav Peter Militarov, sceno pa je pripravila tudi nam že znana in mednarodno priznana Meta Hočvarjeva. Predstavo bo uprizorilo Gledališče ob Dravi, celoten projekt pa nosi prireditelj Slovenska prosvetna zveza.

Igralcev je blizu šestdeset, prihajajo pa predvsem s Podjune, nekaj jih je tudi iz Koroške v Sloveniji. Posebno težo pa dajejo uprizoritvi štirje poklicni igralci. Treba je še poudariti, da je celotno tehnično vodstvo predstave v rokah profesionalcev in tudi s te plati si lahko pričakujemo najvišjo kvaliteto.

Režiser Peter Militarov pa je ob (več kot napornem) delu za to predstavo razmišljal takole:

„Uprizoritvena naloga? Dramatično je v dramatikah pač nekaj drugega kakor v prozi. Novak se je odrekel klasični zgodbi in nanizal 33 pomen-skih prizorov, ki so in niso zaključene celote. ... Ne gre za

Peter Militarov

rekonstrukcijo Vorančevih proznih del – gre za soočenje s problemi, ki jih njegova dela

Prizor iz Prežihovih dnevov

100 let pevskega društva „Gorotan“
Občinski grb v znak priznanja

Sobota, 6. novembra 1993, je bila za Šmihel in za vso slovensko srenjo na Koroškem pomemben dan: pevsko društvo „Gorotan“ je s svečanim koncertom v telovadnici obnovljene ljudske šole slavilo stoletnico svojega obstoja. Šmihelski pevci pod vodstvom Alberta Krajgerja so dokazali, da stoletnica ne pomeni, da so za staro šaro, ampak da iz tega jubileja črpajo novo ustvarjalno moč in zagon za prihodnje kulturno ustvarjanje.

Jubilejni koncert sta oblikovala pevski zbor in pa mladinska skupina pod vodstvom Olge Kušej. Telovadnica ni mogla sprejeti vseh poslušalcev, pri-

znanje pa so s svojo navzočnostjo izpovedali zboru tudi predstavniki občine z županom Jankom Pajankom in podžupanom Jožetom Partlom

Darila za jubilanta: zastopniki sosednjih društev so se Gorotanu poklonili s spominskimi darili

na čelu, dekan Kristo Srienc in predsednika obeh slovenskih osrednjih kulturnih organizacij, Avgust Brumnik in Janko Zerzer. SPZ je zboru podelila spominsko plaketo, KKZ pa je dolgoletnemu pevovodji, šmihelskemu organistu Miheju Sadjaku izročila Janežičevo plaketo.

Zbor danes šteje 38 članov, vodi ga učitelj Albert Krajger, predseduje pa mu Franc Opetnik. Če je morda zadnja leta zbor „Gorotan“ bolj poredko nastopal na koncertih, pa je tem bolj redno opravljal funkcijo šmihelskega cerkvenega zbora.

Za svojo 100-letnico je zbor izdal tudi lično brošurico. Dekan Kristo Srienc je v njej zapisal, da ima „Gorotan“ velike zasluge za dvig samozavesti in naordne zavesti ljudi, podžupan ter kulturni referent Jože Partl pa je obljubil, da bo občina zboru tudi finančno krepila hrbet, vendar pa sta za obstoj potrebna idealizem in ljubezen do petja in do slovenskega pevskega zbora „Gorotan“. Občina je v znak priznanja in spoštovanja zboru podelila občinski grb.

Zbor Gorotan so ustanovili leta 1883, kar pomeni, da je

najstarejše slovensko pevsko društvo na Koroškem. Prvi zborovodja je bil Miha Hanin. 1. avgusta tistega leta je po določenih birokratskega zapetljajih takratna deželna vlada potrdila pravila pevskega društva Gorotan, 22. septembra 1883 pa je bil pri Šercerju ustanovni občni zbor. Geslo zbora je bilo in je še: „Da Slovenec še živi, mila pesem nas uči, ki jo prepeva Gorotan-dvigajoč se spet v dan“. Radovan Gobec je geslo na novo priredil.

Zbor je doživel viške in tudi krize, pod nacisti je bil kot vsa ostala slovenska koroška društva prepovedan, številni člani pregnani ali pa prisilno mobilizirani v nemški vojski, drugi pa so šli v upor. A odločni in požrtvovalni šmihelski narodnjaki in pevci nikoli niso klonili in so ostali zvesti zboru. Sedaj pod novim vodstvom Alberta Krajgerja zbor stopa v naslednje stoletje, kot je zapisano v jubilejni brošuri. Kaže, da bo kos vsem prihodnjim izivom in da bo težave uspešno prebrodil, kajti uspelo je mladino vključiti v pevske vrste in tudi delo z naraščanjem napreduje.

Številnim čestitkam za 100-letnico pevskega društva „Gorotan“ se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika.

opisujejo, z videnjem današnjega življenjskega utripa človeštva. ... Seveda gre pri tem za avtopoetiko, ki pa ni obremenjena s trendi nekakšnega post-gledališča.

Današnje vojne in še nezaljene posledice prejšnjih vzbujajo vprašanje, kaj se danes pravzaprav dogaja z ljudmi, ki so v epohi tega stoletja imeli srečo, da jim ni bilo treba množično umirati po strelskih jarkih. Kamorkoli se ozrem, grozijo vojne. Povsod žrtve mode bum, bum. ... Prišel je čas, ko rečemo, tedaj smo res svobodni, prvič samostojni. Vendar pa kljub temu človek pomisli, da se vračamo za sto let nazaj. Sicer je res, da so nas polna usta demokracije, a avtohton manjšinski narod ostaja v okvirih ideoloških bitk, človek pa, eh, ta ljubi slovenski človek pa še vedno ne zna na pamet ene Prešernove pesmi ali pa ni prebral enega Vorančevega dela. ... V resnici, dragi gledalci, boste gledali „mitsko zgodbo“ oziroma eno izmed inčič, kar je od vekomaj in da nikdar več ne bi bilo.“

Zaradi omejenega števila sedežev opozarjamo občinstvo, naj si rezervirajo karte na SPZ, tel. 0463/514300!

Žnidarjeve Leni ni več!

Žene smo bile na seminarju v Medijskih toplicah, med njimi tudi njena hči Leni mlajša, ko je udarilo med nas: tam smo izvedele za strašno avtobusno nesrečo in hkrati, da je Magdalena Lampichler, naša Leni, podlegla težkim poškodbam.

Leni Lampichler je bila med slovensko narodno skupnostjo zelo znana, saj si je že od mladih nog prizadevala za ohranitev in razvoj kulturnega življenja na domačih Radišah. Pri domačem prosvetnem društvu je delovala z dušo in srcem, skrbela za mladino, za kulturni dom, igrala domala v vseh predstavah radiškega odra in v svojem življenju ustvarila približno 50 odrskih likov. Bila je ena od gonilnih sil

kulturnega in predvsem gledališkega ustvarjanja pri društvu.

Vselej jo je odlikoval spoštljiv odnos do kulturnega dela, skrb za ohranitev slovenske besede na narodno ogroženem območju na Koroškem. Vselej dobre volje, polna humorja je premagovala težave. Spominjam se je kot ženske, ki ni izgubljala besedi, ko je šlo za delo: znala je najti izhod tudi v najbolj kočljivih situacijah.

Pretrseni ob njeni prezgodnji smrti – 25. aprila je praznovala svojo 60-letnico – izrekamo naše najgloblje sožalje možu Andreju, otrokom Leni, Nadiki in Andreju, vnučkom, sorodnikom in znancem. Leni, počivaj v miru!

S.W. Pokojna Leni Lampichler

Tone Pavček v Mladinskem domu

Če ton v zatonu tone, bonton kot roka gre v rokav, potem je Tonetov na tone in v vsakem pavčku pav.

To je zadnja kitica pesmi "Besedovanje", ki jo je ustvaril slovenski pesnik Tone Pavček in je objavljena v njegovi najnovejši knjigi "Majhen dober dan".

Najbrž je Tonetov res na tone, toda Tone Pavček je le eden in edinstven. Zato smo bili toliko bolj veseli, da nas je v torek, 9. novembra, obiskal v Mladinskem domu skupaj z našim dobrim znancem Jožetom Zupanom in nam pripravil lepo slovensko literarno uro. Take ure so nam dokaz, kako lep je slovenski jezik, če ni okrnjen, če mu daš popolno svobodo, da se razživi v besednih igrah in rimah, v fantazijskem in preprostem otroškem svetu. Tone Pavček zna z „dobrosrčno hudomušnostjo“, z vrelcem navsakdanjih rim in besednih zvez pritegniti svoje mlade in

stare poslušalce. Tako je bilo tudi v torek popoldan, ko smo se posedli okoli njega in mu z radovednostjo prisluhnili.

Zbralo se nas je nad šestdeset mladih. V hipu nas je pesnik popeljal v svoj preprost mladostniški svet, v katerem se se kar vrstili pomembni dogodivljaji. Nobenega dolgočasnja ni čutiti v njih, nobene pasivnosti in nobene nezanimivosti. Ta ura slovenskega jezika je minila hitreje kot vsaka šolska in učna ura. Še več takih in prepričani smo, da se bo v marsikaterem mladem poslušalcu porodila želja, da bi vsaj nekoliko bolje obvladal svoj jezik, da bi se z njim lahko poigral, saj bi te igre in prvi literarni poskusi napolnili marsikatero dolgočasno in prazno uro ...

Najlepša hvala tistim, ki so to uro omogočili – odgovornim v Mladinskem domu in Slovenski študijski knjižnici!

Udeleženc Pesnik Tone Pavček

Zajčji festival v Šentjakobu

Med zahtevne oblike sodobnega glasbenega izražanja brezdvomno sodi muzikal, temu primerno velika pa je tudi njegova privlačnost. Še posebej zahteven pa postane muzikal, če ga naj izvedejo otroci, saj se tu ne postavlja samo vprašanje izbire besedila, ampak predvsem glasbe.

Pred temi in podobnimi te-

žavami sta se znašla Edi Oraže iz Resnice pri Borovljah in Hanzi Sticker iz Šentpetra pri Šentjakobu v Rožu, ko sta začela komponirati glasbo za muzikal „Zajčji festival“ na besedilo Jamesa Krüssa. Preteklo soboto pa se jima je skoraj slišno odvalil kamen s srca: premiera „zajčjega festivala“ je uspela.

Muzikal „Zajčji festival“ je naštudiral šentjakobska Mladinska gledališka skupina „šrik-šrak-šruk“. 40 malčkov in mladincev iz Šentjakoba in okolice je z velikanskem veseljem in zavzetostjo pokazalo, da dobre in slabe človeške lastnosti, kot so ljubezen, spletkarije, odkritost in zavrtost tudi zajcem niso tuje, da pa na koncu vendarle prevlada dobro in da kraljične in najboljšega zajčjega pevca nič ne more več ločiti.

Oraže in Sticker sta, kakor se pač spodobi za „poštene“ zastopnike dolgouhega rodu, celotno dogajanje prenesla na šentjakobske poljane, spretno sta se poslužila melodij znanih pesmi in popevk in vanje oblekla dogajanje na odru.

Občinstvo je vneto in navdušeno sledilo igri in je nastopajoče, ki so živo in tekoče igrali, ter oba avtorja glasbe, nagradilo z burnim aplavzom.

„Zajčjemu festivalu“ želimo obilo nastopov doma in posebej še na drugih odrih.

V soboto, 20. novembra bo ob 17. uri v Šentjakobski farni dvorani ponovitev predstave.

f.k.

Le kaj bo sedaj..? Ali bosta zajčja kraljična in zajec-pevec končno lahko srečna?

Mama –
Tvoje življenje
je bilo preprosto,
Tvoja vera globoka,
velika Tvoja ljubezen.
Hvala Ti.

Nepričakovano, a pripravljena za pot h Gospodu, je v soboto 13. novembra 1993, odšla od nas moja draga žena, naša dobra mama, babica, tašča, sestra, svakinja in teta, gospa

Magdalena Lampichler

pd. Žnidarjeva mama

Našo drago mamo bomo pospremili v sredo, 17. novembra 1993, ob 14.30 na farnem pokopališču na Radišah k zadnjemu počitku.

Radiše, dne 13. novembra 1993

V globoki žalosti:

Mož in otroci z družinami

Skupna molitev za našo mamo bo v torek, dne 16. novembra 1993, ob 19.30 v mrtvašnici na Radišah.

V smislu pokojne prosimo, da namesto vencev darujete za farno cerkev na Radišah in za Dom v Tinjah.

Slovo od Krajncevega Andija

Pred dobrim tednom dni je po dolgi, težki bolezni umrl eden izmed zadnjih rutarskih korenin, Andrej Krainer-Krajncev Andi, kakor smo ga vsi poznali. Njegova zibel je stekla leta 1926 na Jesenicah, pisal pa se je tedaj Kavc. Nekako z enajstimi leti ga je gospodar Krajnceve kmetije v Rutah (Andrejev stric) vzela k sebi, ker sam ni imel otrok. Tudi sestri stare Krajncele na Melherjevem in pri Mekuavu sta bili brez potomstva, tako naj bi Andi nekoč postal Krajncev naslednik; zato je tudi prevzel pozneje priimek Krainer. S tem se je začelo za mladeniča težko kmečko življenje, saj se je takrat delo opravljalo večji del le ročno. Ko je dodatno še nasilje zavlada nad našimi kraji, mladi Andi ni klonil, temveč sledil glasu srca in se pridružil upornikom. Po končani vojni se je vrnil domov, toda samo delo na kmetiji ni moglo ugoditi niti najbolj skromnim željam mladega človeka, zato se je kot delavec zaposlil na Brnci. Tam je spoznal svojo življenjsko družico, Zot-

larjevo Tonco in se z njo poročil, slednjič pa prevzel še Melherjevo in Mekuaučevo posestvo. Dovolj dela in skrbi je bilo Andiju naloženih, a marljiva in delavna družica je podpirala čestokrat več kot samo tri ogle pri hiši. Tudi dva sinova, ki sta se rodila v zakonu, sta po malem doraščala in bila v oporo staršema. Andi pa je v vseh letih ostal zvest svojim načelom in živo spremljal narodno življenje. Bil je vesele narave, ustrežljiv ter dobrega srca, zato tudi poznan daleč naokoli. Čeprav že v pokoju, ga je kruta smrt kar prezgodaj iztrgala njegovim prijateljem.

Preteklo sredo smo ga tako spremljali na njegovi zadnji poti na loškem pokopališču. Žalne obrede je opravljal župnik mag. Peter Olip, društveni pevci, prijatelji, pa so olepšali sv. daritev z ubranim petjem. Tudi na odprtem grobu so se poslovlili od rajnega z ganljivo domačo pesmijo.

Andi naj v miru počiva v domači zemlji, svojcem pa velja nas vseh sožalje.

F.Č.

Dinozavri prihajajo!

Od 27. novembra do 5. decembra bodo na celovškem sejmišču vladali dinozavri. Te živali, ki so izumrle že pred milijoni let, so postale pravcata moda posebnost med otroki, ki poznajo najbolj komplicirana latinska imena različnih vrst (odrasli nismo tako pametni).

Družba Dinos iz Salzburga prireja že štiri leta razstave dinozavrov po Evropi. 10 primerkov bo v Celovcu razstav-

ljenih v halah sejmišča, sredi praprotja, drevja in ob 6,5 m visokem bruhačnem vulkanu. Dinozavri so težki po nekaj ton in videli jih boste lahko v naravnih velikosti. Na ogled bo tudi film o nastanku teh ogromnih kuščarjev do časa, ko so izumrli, v hali bodo „padali“ meteoriti, nastajali težki oblaki.

Razstava bo odprta v omenjenem času od 9. do 18. ure.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Sreda, 17. 11. 19.30	v domu v Tinjah	Predavanje: Vloga slovenske gimnazije v procesu modernizacije slovenske narodne skupnosti na Koroškem Predava: mag. Jernej Zupančič	Dom v Tinjah
Petek, 19. 11. 19.00	v Domu v Tinjah	Literarni večer ob 20-letnici smrti Christine Lavant ; prof. H. Maurer: Iz življenja Ch. Lavant, H. Gartner-Zeitlinger recitira njene pesmi Glasba: Roman Verdel, flauta in Janez Gregorič, kitara	
Petek, 19. 11. 19.30	grad Grimšče na Bledu	Koncert dua klarinetov Dušan Sodja in Andrej Zupan	Glasb. mlad. Globasnica
Sobota, 20. 11. 20.00	v Kulturnem domu v Šentprimožu	Jernej Novak: Prizori s Prežihom – premiera Ponoritev : 21., 27., 28. 11. vedno ob 20. uri.	SPZ, Gled. ob Dravi
Sobota, 20. 11. 19.00	v Kulturnem domu na Radišah	Redni občni zbor SPD „Radiše“ Po občnem zboru predavanje z diapozitivi o kult. delovanju	
Sobota, 20. 11. 20.00	v stari šoli v Šentjanžu	Večer Jazza „Les trois Arts“ Nast.: Tonč Feinig-piano, Stefan Thaler-bas, Klaus Sauli-drums, Marko Lackner-sax.	SPD „Šentjanž“
Nedelja, 21. 11. 10.00	v Kulturnem domu na Radišah	Alenka Bole, v ljubeznivi kompaniji z Astrid Lindgren in Shakespearom: Igramo zase... in za vas Nast.: mladinska igralska skupina SPD „Radiše“; režija: Alenka Bole	SPD „Radiše“
Nedelja, 21. 11. 14.30	pri Soštarju v Globasnici	Koncert ob 20-letnici MoPZ „Franc Leder-Lesičjak“ ; sod.: MoPZ „Franc Leder-Lesičjak“ iz Štebna, MoPZ „Kralj Matjaž“, MePZ „Peca“, Gem. Chor Globasnitz, kvartet „Kralj Matjaž“	SPD „Edinost“
Nedelja, 21. 11. 14.30	v Domu v Tinjah	Tako smo živeli – življenjepis kor. Slovencev , predstavitev knjige	Dom v Tinjah
Ponedeljek, 22. 11. 19.30	v Domu v Tinjah	Igor Torkar – Umiranje na obroke Večer vodi Horst Ogris	Dom v Tinjah
Ponedeljek, 22. 11. 12.00	v Modestovem domu v Celovcu	Pantomima „Träume/Sanje“ Freie Theatergruppe Luks – Petr Tomanek iz Prage	
Torek, 23. 11. 8.30	v kulturnem domu v Šmihelu	Predstava za otroke „Das verlorene Orchester“ Petr Tomanek iz Prage	
Torek, 23. 11. 10.45	v Kulturnem domu v Šentprimožu	Predstava za otroke „Das verlorene Orchester“ Petr Tomanek iz Prage	
Torek, 23. 11. 20.00	pri Joklnu v Celovcu	Ovoritev razstave paravanov in španskih sten Petra Lovrina	KD „Pri Joklnu“
Sobota, 27. 11. 19.30	pri Miklavžu v Bilčovsu	Kabaret Martin Krpan (Levstik-Veras); gostuje gled. skupina iz Borovelj	SPD „Bilka“
Nedelja, 28. 11. 9.30	v kulturnem domu v Dobri vasi	Redni občni zbor SPD „Srce“	SPD „Srce“
Nedelja, 28. 11. 14.30	v farni dvorani v Šentjakobu	Kabaret Martin Krpan gostuje gled. skupina iz Borovelj; režija Bogomir Veras	SPD „Rož“
Ponedeljek, 29. 11. 19.00	v Domu v Tinjah	Odprtje razstave članov likovne sekcije „Vir“ KUD Radovljica	Dom v Tinjah
Sreda, 8. 12. 14.30	v Mestnem gledališču v Celovcu	Ivan Cankar: Za narodov blagor gostuje Slovensko narodno gledališče DRAMA; režija Boris Kobal	KKZ

OBZORNIK

Svetovnoznani mostarski most uničen

MOSTAR. Svetovnoznani srednjeveški most čez Neretvo, vrhunec turško-osmanske gradbeniške tradicije in simbol večstoletnega bosanskega sožitja med narodi in verami, saj je povezoval vzhodni muslimanski in zahodni hrvaški del Mostarja, je uničen. Prejšnji teden je hrvaški vojski „končno uspelo“ z načrtanim in nepretrganim obstreljevanjem uničiti zadnji most v Mostarju, most, ki ga je UNESCO že pred leti prištela med najdragocenejše spomenike kulturne dediščine človeštva. Most je stal na temel-

jih nekdanjega rimskega mostu, zgrajen je bil v obliki loka brez enega samega nosilnega stebra. Legenda pravi, da je takratni bosanski vezir Sulejman paša mojstru zagrozil, da bo ob glavo, če most ne drži. In slednji je dejansko na dan otvoritve mostu zbežal ter si že kopal grob, ker je mislil, da je most z vezirjem vred zgrmel v vodo. To se je zgodilo šele več sto let pozneje, v bratomorni bosanski vojni. Sami so ga Bosanci uničili, tuje čete se ga niti dotanile niso... niti dotaknile niso...

Ljudska stranka ima novega „general“

DUNAJ. Ljudska stranka bo dobila novega „general“, kot imenujejo njene generalnega tajnika. To bo dosedanji direktor strankine podorganizacije Kmečke zveze, Zgornji Avstrijec Willi Molterer. Molterer bo na novem mestu nasledil Ferdinanda Maierja, ki je pred

nedavnim prevzel menedžersko službo v privatnem gospodarstvu. Molterer, ki je tudi državnozborni poslanec, bo kot drugi generalni tajnik poleg Ingrid Koroščeve med drugim odgovoren za volilno kampanjo stranke.

Na bližnjem Vzhodu se zatika

KAIRO. Na tajnem mestu v Kairu nadaljujeta Izrael in PLO svoje pogovore o načinu in modalitetah umika izraelskih čet iz Gaze in Jeriha. Pogajanja pa so veliko trša kot sprva pričakovano. Zaradi palestinskih napadov na izraelske državljanke in umora vojakov raste v Izraelu odpor proti pogajanjem s PLO, ki med drugim zahteva izpustitev vseh nekaj tisoč palestinskih ujetnikov v izraelskih zaporih. Pa tudi PLO ni v zavidljivi

vem položaju: na eni strani zahtevajo Palestinci skorajšnje pozitivne rezultate pogajanj, na drugi strani pa so znotraj PLO izbruhnili hudi boji, katerih prva žrtev je Arafatov namestnik Mahmud Abas, ki je v Washingtonu podpisal temeljno pogodbo med Izraelom in PLO. Poleg tega pa prav islamsko-fundamentalistične skupine spodkopavajo Arafatovo avtoriteto. Pot do miru bo dolga.

Prepir zaradi spomenika

BERLIN. V Nemčiji se je vnel hud prepri zaradi napisa nad nacionalnim spomenikom v Neue Wache v Berlinu. Spomenik je posvečen „žrtvam sovraštva in trinoštva“ in po mnenju mnogih istoveti žrtve in morilce, torej tudi nacistične zločince. Kot prvi so protestirali

nemški Judje, pozneje pa so se jim pridružili številni demokratični krogi. V nedeljo sta nemški zvezni predsednik Richard von Weizsäcker in kancler Helmut Kohl odkrila spomenik, občinstvo pa ju je sprejelo z žvižgi in protestnimi gesli.

Civilisti v primežu bojov in zime

SARAJEVO. V zadnjih dneh je v Bosni krepko snežilo, kar je položaj za civiliste še dodatno katastrofalno poslabšalo. Precej mest in vasi je sedaj tudi

zaradi vremena odrezanih od sveta in pričakovati je, da bo neprimerno več ljudi pomrlo od lakote.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKÉ ODDAJE

18.10–19.00

Sreda, 17. 11. Glasbena sredo.
Večerna 21.05 – 22.00 Literarni večer iz Tinj

Četrtek, 18. 11. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 19. 11. Kulturna obzorja

Sobota, 20. 11. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 21. 11.
6.30– 7.00 Dobro jutro na Koroškem – Duhovna misel (žpk. Jurij Buch)
18.10–19.00 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 22. 11. Od ideje do realizacije: Načrtovanje kulturnih projektov

Torek, 23. 11. Partnerski magacin

Huda nesreča pri Mariboru terjala smrtno žrtev Žalost namesto veselega martinovanja

CELOVEC/MARIBOR.

Kot strela z jasnega se je v soboto na Koroškem raznesla vest, da je skupina rojakov, ki so se z „Našim tednikom“ podali na martinovanje v Ormož, pri Mariboru bila vpletena v težko prometno nesrečo. Avtobus potovalnega podjetja Kora-tur s Prevalj je okoli pol-enajste ure dopoldan pri Kamenici pred Mariborom zdrsel z zasnežene in gladke ceste, pri tem z vso silo prebil živo mejo, se obrnil okoli lastne osi in obležal na levem boku v jarku.

Posledice so bile hude. Magdalena Lampichler (60) z Radiš je bila tako težko ranjena, da je na posledicah hudih notranjih poškodb umrla v mariborski bolnišnici. Težko ranjeni, a ne v smrtni nevarnosti, so nadalje bili Martin Sečnjak – tinjski stric, Pavlina Hedenik iz Velinje vasi, Elizabeta Lampichler z Radiš, inž. Helidor Juch iz Sel in Elisabeta Lipnik iz Škocijana.

Včeraj zvečer je Rdeči križ pripeljal Pavlino Hedenik in

inž. Heliodorja Jucha v celovško bolnišnico za nezgode, Elizabeto Lampichler v deželno bolnišnico, Elizabeto Lipnik pa domov. Martin Sečnjak je zaradi operacije na hrbtenici moral ostati v mariborski bolnišnici. Ranjence je obiskal tudi slovenski zunanji minister Lojze Peterle.

Približno deset potnikov je bilo laže ranjenih, po pregledu so lahko še isti dan zapustili mariborsko bolnišnico in so trenutno na ambulantnem zdravljenju.

Kaj je dejansko bil vzrok nesreče, še ni docela razjasnjeno, očitno pa je katastrofi botrovalo več dejavnikov, kot so to bili gladko in zasneženo cestišče in neprimerna brzina, šofer pa naj bi se tik pred nesrečo tudi izognil osebam in vozilom na cesti.

Na martinovanje se je podalo v dveh avtobusih nad 80 oseb. V prvem so bili večinoma udeleženci iz Podjune, v drugem pa Selani, Gorjanci in Celovčani.

w.f.

Koncert MePZ „Rož“ v Vidmu

V soboto, 6. novembra, je MePZ „Rož“ iz Šentjakoba v Rožu gostoval s koncertom „Pesem upanja“ v cerkvi sv. Krištofa v Vidmu – Furlanija. Poseben čar tega koncerta je bil prav v odpiranju novih in kakovostnih obdobij kulturnega sodelovanja med Slovenci in Furlani, saj je bil rezultat skupnih prizadevanj Zveze Slovencev videmske pokrajine in Inštituta furlanske kulture. Odziv publike je pokazal, da je bil pogumen korak v smer skupnosti pravilen in pričakovati

je, da bo v videmski pokrajini odslej še več takih in podobnih prireditiv. Koncert „Pesem upanja – Cjant di sperance“ pa je zbudil zanimanje tudi na deželni vladi, to je videmski pokrajinski upravi in pri videmskem škofijskem centru za socialne komunikacije, ki sta prevzela pokroviteljstvo nad prireditvijo ter jo tudi finančno podprla. Predstavniki deželne vlade so pred koncertom za pevke in pevce zbora „Rož“ priredili pokrajinski upravi uraden sprejem.

Pevci MePZ „Rož“ med sprejemom v Vidmu

TRIBUNA BRALCEV

Po toči zvoniti bo prepozno!

Bila sem na deželnem zborovanju Enotne liste 22. maja '93 pri Cingelcu na Trati. Za takrat sem pripravila članek, ki sem ga tudi prebrala, ker me je že takrat skrbelo, da bo prišlo do tega enostranskega mešetarnjenja in ugotavljanja, kdo je pametnejši v politiki. Zdaj mislim, da je čas in da bi ne bilo naplačno, če bi več ljudi o tem razmišljalo.

Pregovor pravi: po toči zvoniti je prepozno! Že vedno je bilo tako, da so gotovi možje v naši zgodovini naredili usodne napake, ki se pozneje maščujejo. Tudi jaz sem pozneje začela razmišljati o tem in sem ugotovila, da če pride do tega, bo polumija za naš mali narod. Zato hočem navesti nekaj stvari!

Zato, ker ljubim svoj rod in se mi narod smili, si delam skrb.

Izvoljeni voditelj Slovencev. Združitev – ena organizacija – en časopis...

Naj bi bila ena organizacija – pa samo tedaj, če bi vsi vlekli za eno vrv. Vsi smo ujeti v isto mrežo, in če jo bomo vlačili na vse strani, se nam bo raztrgala. Ljudje pa se bodo porazgubili na vse strani. Kaj naj potem naredi pastir brez ovc?

Narod je kot telo – človek z dvema rokama. Če eno odtrgaš, bo telo bolno – kruljavo. ENA organizacija pa samo tedaj, če se obe združita. Torej sporazumno zedinjena. Ker drugače bo druga Bosna na Koroškem med nami Slovenci samimi. Če se ne znamo sedaj med seboj pogovarjati, se bomo pozneje še tem manj. Dokler pa to ne uspe, še ni čas za tako politiko.

Malo nas je še in smo že slabotni, zato si ne moremo privoščiti takšnega razdejanja znotraj manjšine. Kaže, da se

iz zgodovine spet enkrat nismo nič naučili. Druga svetovna vojna – razkol naroda v Sloveniji... Še danes niso zaceljene te rane. – Tudi pri nas so že rane boleče rane, ne zadajamo si novih...

Saj bodo delali politiko isti ljudje – nimamo take izbire, da bi kar od nekd dobili nove politike. Zato ne vidim nobenega smisla za takšna dejanja.

Da je gospod Haider navdušen za eno organizacijo, se razume. Ker ve, da se bomo med seboj razcefrali in skregali. Vsi, ki nam želijo slabo – porazov – ali bolje: narodov razkol – se tega veselijo. Šli smo na demonstracije in kričali: „Ne damo se prešteti!“ Zdaj pa bi se radi sami prešteli. Narod smo vsi – tudi še tisti Slovenci, ki nikamor več ne gredo in se tudi za našo politiko več ne menijo.

Narod – ali ljubezen do naroda – je eno, drugo pa je politika in prepričanje za razne stolčke. Če ljubimo svoj narod, delajmo za zdravo kulturo. Škoda vsakega denarja za ekstremna politična dejanja. Varujmo se razdora med našimi društvi in pevske skupinami. Nezadovoljstvo je že sedaj in s takimi samovoljnimi dejanji bo še huje. To pa bi nas dokončno duhovno uničilo in spravilo v resignacijo...

Že dolgo let imamo dve organizaciji. Ljudje so zasidrani v obeh, pač tam, kjer se kdo bolje počuti. Dežela in država ju priznavata in ne vem, kaj pravzaprav še hočemo. Apelirala bi na vse tiste, ki v srcu dobro msilijo in ki naš slovenski narod res ljubijo, naj ne dopustijo takšnega razkola med nami.

Pregovor pravi: „Bolj mešaš, bolj smrdi!“ pa tudi: „Več glav več ve!“

Karla Haderlap, Lepena

Iz ženskega vidika

V glasbi je življenje

piše Štefka Vavti

Blagodejni učinek glasbe je zagotovo že vsaka izmed bralk kdaj občutila na svoji koži: Če smo žalostne, nas razvedri in sprosti, umiri našo razburjenost, zbuja nas k življenju. Če smo jezne, nas pomiri, ob glasbi ljubimo, zaplesale bi... skratka, glasba ima čarobno moč. Vsak dogodek iz našega življenja je tesno povezan z glasbo: S tako imenovanim hard-ropkom je moja generacija nekaj rebelirala – čim glasneje, tem bolje – proti staršem, s slovensko narodno pesmijo je rasla naša čustvena povezanost s slovensko narodno skupnostjo, ob sentimentalni glasbi mislimo na ljubezen, medtem ko nas kak rekviem spominja na smrt.

Zdravilen učinek glasbe koristijo v psihoterapiji; v predbožičnem času nas po vseh trgovinah spremljajo božične pesmi, ki naj bi zbudile našo radodarnost in nas zapeljale, da kupimo več, kakor bi hotele; glasbena industrija cveti, ker ni človeka, ki ne bi rad poslušal glasbe. Nekateri izmed vas nadvse ljubijo klasično glasbo, druge najraje poslušajo pesmi, tretje popevke, medtem ko najstniki raje prisluhnejo aktualnim pop-skupinam – glasbena industrija pa ima za vsakogar nekaj.

Brez dvoma pa glasba skrbi tudi za konflikte med generacijami: Medtem ko starejši najraje poslušajo narodno glasbo, bi mladostniki navili radio ali rekorder ob pop-glasbi tako glasno, da se hiša trese (tako vsaj vidijo problem starši!).

In kaj bi bila slovenska narodna skupnost brez pesmi? Večina izmed bralk – o tem sem prepričana – poje pri kakšnem zboru in s to svojo aktivnostjo „hrani“ svojo narodnostno identiteto.

Raziskave pa so pokazale, da tudi tiste ženske (in seveda moški), ki so se v teku let oddaljili od svojega naroda, čustveno še vedno visijo na slovenski pesmi: Neka 70-letna ženska, katere otroci in vnuki ne govorijo več slovensko, tako da njen vsakdanjik poteka bolj v nemškem jeziku, mi je v pogovoru dejala, da se zvečer najraje zapre v svojo sobo in na tihem prisluhne slovenski pesmi. V tej glasbi iz otroških dni najde tako rekoč moč za naslednji dan.

Slovenci radi pojejo, o tem ne nazadnje pričajo številni zbori, ki jih imajo naša društva. Nek nemški pregovor pa pravi nekako takole: Kjer pojejo, tam se ustavi, kajti hudobni ljudje ne poznajo pesmi.

S tem sicer nočem povedati, da med Slovenci ni „hudobnih“ ljudi... menim pa, da je v pesmi (glasbi) moč, ki povezuje. In dobro je, da to koristimo.

Jezik je duša

JANKO MESSNER

Hočem biti „ombudsman“ Slovencev v škofiji

Nemci so iztaknili svojega „Ombudsmanna“ pri Švedih. Tam pomeni po nemško Vertrauensmann, po naše zaupnik, varnik, neodvisna zaupna oseba, pooblaščenec parlamenta, ki varuje državljanske pravice v sporu z upravnimi oblastmi. Iz Nemčije se je priselil ta Ombudsmann (z dvema n!) v Avstrijo in priznajmo, da nam je dobrodošel. Koliko koristnega, dobrega nam je že storil v hudih bitkah z zapetimi in zabitim „visokimi“ uradniki, vsemogočnimi hofrati in podobno samovšečno družbenopolitično zalego! Ponuja se nam lepa priložnost, da ga ob vstopu v naš jezik poslovenimo z domačim „zavetnikom“, saj daje državljanu v stiski pravo zavetje, po nemško Zuflucht, Schlupf(winkel), to, kar počenja v katoliški cerkvi patron!

Tako se dr. J. M. v Nedelji 12. 9. t. l. lahko ogne nerodnemu izražanju, češ da hoče biti „neke vrste ombudsman“ Slovencev v Škofiji.

Dalje pravi: Cerkev je „izvana“, da „vmesne“ sprejme in jih spoštuje. Mož je mislil na glagol izzvati (nedov. obl. izzivati) v pomenu tujke provocirati, izz(i)vati koga s čim, izz(i)vati v pomenu tujke provocirati, izz(i)vati koga s čim, izz(i)vati preprič, po nemško herausfordern. Torej tudi pravilno napisani glagol ne ustreza misli, ki jo hoče izraziti: Cerkev n a j „vmesne“ sprejme in jih spoštuje... In še en izziv (provokacija) si privoščiti: „Največji izziv zame je, da bi se vsi lotili sodelovanja... Da bi se upali „nagovoriti“ težave in probleme... Mislim, da je hotel povedati: Moja največja skrb je, da... A kako bi človek mogel „nagovoriti“ (anreden, ansprechen) težave in probleme? Té človek lahko samo imenuje, sporoči, komu potoži ipd. Da „gresta“ teorija in praksa „narazen“, pravi nekje. S e r a z h a j a t a se mi zdi bolj ustrezno, pot in nazori se razhajajo... In proti koncu pogovora nekje pravi: „Cerkev ima po moje svojo vlogo tudi pri tem vprašanju.“ To ni pravilno povedano, kajti „po moje“ pomeni isto kakor po mojem načinu! Tega pa pisec gotovo ni nameraval reči, ampak prav gotovo p o m o j e m, kar je skrajšano povedano za p o m o j e m m i s l j e n j u. Popolnoma nerazumljiv pa je tale stavek: Zato nekoliko pogrešam, da prizadete strani Cerkve ne prosijo za posredovanje... Kdo je prizadet? Strani? (die Seiten?) Prizadeti so vendar lahko samo ljudje (betroffen, behindert). In kam s Cerkvijo? K stranem? Ali pa je hotel povedati, da ne prosijo Cerkve za posredovanje? Skratka, ne samo temu stavku, celemu pogovoru bi se bil prilegel korektorjev svinčnik.

Nogomet – jesenski obračun

Koroška liga

V prejšnji številki SV smo že poročali o končanem jesenskem prvenstvu v Koroški ligi, kjer SAK zaseda tretje mesto. S tem tretjim mestom ima še vedno možnost, da se vigradi poteguje tudi za naslov koroškega nogometnega prvaka – že tretjič zaporedoma –, na drugi strani pa ima možnost, da se uvrsti v na novo ustanovljeno regionalno ligo, v katero pridejo prva tri moštva iz deželnih lig Štajerske, Nižje Avstrije in Koroške.

Tekmovanja v Koroški ligi so jeseni potekala vse bolj izenačeno v primerjavi z lanskim letom, ko je SAK postal jesenski prvak s prednostjo 10 točk. Vigradi se vsekakor obetajo napete tekme, tako v boju za naslov koroškega prvaka, kot tudi v boju za prva tri mesta, ki so merilo za vstop v regionalno ligo.

Omeniti je treba...

– da so slovenski atleti bili **edini**, ki na domačem igrišču niso izgubili; edino eno točko so jim od-

nesli nogometaši iz Matreija.

– da je SAK 1991/92 in 1992/93 na tujem bil neporažen, letos pa je kar petkrat pustil obe točki v tujini.

– da je najuspešnejši igralec kapetan moštva **Lojze Sadjak**, ki ni bil le steber obrambe, ampak je pomagal tudi v napadu in

dal tri gole.

– da je najuspešnejši strellec SAK bil **Hermann Lippusch**, ki je zatresel mrežo pravzaprav devetkrat, vendar mu sodniki treh regularnih točk niso priznali.

– da se je mladi **Simon Sadjak** uveljavil v prvi ekipi in da je nedvomno velika pridobitev za

Piše EDA VELIK

SAK.

– da sta vratar **Adi Preischern** in branilec **Gerhard Pappeler** igrala vse prvenstvene tekme.

– da se je v listo strelcev vpisalo osem nogometašev: Lippusch (6), M. Sadjak (4), Vrabac (4), Blajs (3), Hober (3), A. Sadjak (3), Ramšak (1) in S. Sadjak (1).

S svojim delom sta mnogo doprinesla k še uspešnemu zaključku sezone: Jože Fera, sotrener prvega moštva, ter sekcijski vodja SAK Lojze Lach.

Podliga vzhod – končano prvenstvo

Konec tedna pa se je v glavnem končalo tudi prvenstvo v podligi vzhod, kjer je **moštvo iz Bilčovsa**, po vsekakor dobrih pripravah in dobrem začetku, jeseni razočaralo svoje pristaše. Tudi trener **Sigi Hobel** si ob začetku ni pričakoval tako nesrečnega razpleta. Glavni vzrok slabe uvrstitve – Bilčovs zaseda trenutno 12. mesto z devetimi točkami iz štirinajstih tekem, čaka pa jih še ena dopolnilna tekma proti Vetrinju – je gotovo to, da napadalci niso izkoristili lepo priigranih možnosti, kar se je vsekakor maščevalo.

Zimski odmor bodo Bilčovščani s trenerjem Hoblom na čelu uporabili za pridobitev novih igralcev in novih moči za drugi del prvenstva:

Igralci ekipe: H. Slapnig, V. Kattinig, J. Partl, D.

Durnik, P. Rajnovic, W. Kuess, A. Schlemitz, S. Paulitsch, G. Schaunig, U. Ramusch, M. Olipitz, I. Smeraldo, F. Mitterbacher, A. Quantschnig, H. Kruschitz, J. Einspieler, H. Weichboth.

V tej skupini vodi trenutno **Žrelec**, ki še nobene tekme ni izgubil, s 24 točkami iz trinajstih tekem, na tretjem mestu pa je moštvo iz Žitare vasi, kjer uspešno igra tudi nekdanji igralec SAK Adi Blažej.

Na sedmem mestu, torej na sredini lestvice pa je moštvo **Pokrčje**, kjer v letošnji sezoni deluje kot trener in igralec Marjan Velik. **Velik:** „Z nekoliko več sreče bi uvrstitev lahko bila še boljša, saj imam v svojih vrstah najboljšega strelca podlige, legionarja Kuprivca, manjkata nam pa tudi še dve tekmi.“

Podliga-vzhod

1. Žrelec	13	11	2	0	23:8	24
2. Šentvid	15	9	5	1	25:7	23
3. Žitara vas	15	8	5	2	27:19	21
4. Ruda	15	7	3	5	24:17	17
5. ASK	15	5	6	4	26:23	16
6. Mostič	14	7	1	6	25:25	15
7. Pokrčje	13	6	2	5	26:18	14
8. Vetrinj	13	4	6	3	19:16	14
9. St. Leonhard	15	5	3	7	14:19	13
10. Liebenfels	15	4	4	7	19:23	12
11. St. Michael/L.	15	3	5	7	13:19	11
12. Bilčovs	14	2	5	7	18:23	9
13. ASV	14	2	3	9	10:27	7
14. Klopinj	14	0	4	10	14:39	4

Šah

Šah v Železni Kapli

Slovenski športni klub Obir je konec preteklega tedna izvedel občinski šahovski turnir. V gostilni Piroutz ZUZE v Železni Kapli je nastopilo 20 šahistov, ki so se pomerili v skupinah: mladinci, odrasli brez elo točk in odrasli z elo točkami.

Odgovorni v klubu so bili s potekom tekmovanja zadovoljni, pričakovali pa so večjo udeležbo mladincev, saj je bil eden od namenov turnirja, najti nove igralce, ki bi dolgoročno okrepili obe klubski tekmovalni moštvi.

Po treh dneh napetih dvobojev sta sekcijski vodja Johann Stožier in predsednik Jožko Malo-

veršnik lahko podelila lepe pokale naslednjim zmagovalcem: mladinci – Andreas Ojster (4 točke), 2. Thomas Soukup, 3. Hannes Topar; igralci brez elo: 1. Andreas Karner 5 1/2 točk, 2. Engelbert Kornberger 5, 3. Ewald Soukup 3; elo igralci: 1. Christian Wolte 6 točk, 2. Harald Wolte 5, 3. Johann Wolte 4.

Za zaključek je zmagovalac turnirja mladi Christian Wolte nastopil še v simultanki in tudi tu dokazal svojo izredno formo. Odborniki društva so menili, da naj bi SŠK podoben turnir organiziral tudi v prihodnjem letu.

ODBOJKA

HYPO Celovec ustrahuje gledalce!

S „tankim“ rezultatom so Dobljani premagali Celovčane. Zmaga je bila pravi odgovor na provokiranje gledalcev prek tekmo. Pred vhomom v dvorano naj bi nastavljeni varnostne službe (Wach- und Schließgesellschaft) odvzeli navijačem Doba instrumente, s katerimi so želeli podpreti moštvo. Ker jim to ni uspelo, so poklicali celo policijo. HYPO Celovec je zahteval od gledalcev vstopnino za odrasle v višini 80 šilingov, za otroke pa 40. Kaže, da banka HYPO svojemu moštvu

ne daje veliko denarnih sredstev na razpolago.

Ugotavljamo pa tudi, da za trenerja HYPO Pepa Huberja ni v ospredju le športno tekmovalje. Celovčane silno boli predvsem dejstvo, da jih lahko prekosi „krajva vas“ (izrek Huberja). Trn v peti je Celovčanom tudi to, da so zbudili pozornost medijev, in pritožili so se pri časopisih. Na tem mestu naj poudarimo, da si je uspešno in priljubljeno moštvo SK Aich/Dob to pozornost priborilo in pošteno zaslužilo!

HYPO Celovec : SK Puntigamer Aich/Dob

2 : 3 (-12, -10, 14, 9, -13)

Spet so morali Dobljani igrati pet nizov. Prva dva so v najkrajšem času dobili, v tretjem pa v najkrajšem času povedli celo s 1:10. Trener HYPO pa je pokazal, da zna taktizirati. Vzel je iz igre najboljšega igralca HYPO Schmerlaiba. Dobljani so bili v zmago že precej prepričani, celo žogo za zmago tekme so že imeli. Toda – niz se je končal z rezultatom 14:16 za Celovčane. Tekma je trajala nato še celo uro in zahtevala od tekmovalcev vse sile. Na veliko srečo Dobljanov se je zadnji niz končal z rezultatom 13:15.

Igralec Doba Martin Micheu, ki se je v tekmi

proti Linzu težko poškodoval, je bil nekaj dni v bolnišnici. Kljub temu je igral in pokazal zelo dobre akcije. Aleš Jerala, podajač Doba, ima težave s Slovensko odbojgarsko zvezo. Ta konec tedna bi moral igrati za Slovenijo v kvalifikacijskem turnirju za svetovno prvenstvo. Razumljivo je, da se vabilu ni odzval, ker so ga lani v Sloveniji „spregledali“.

Torej: spet zmaga le za las, vendar le točke štejejo. Naslednja tekma je proti prvemu na lestvici SVS Tranaver. Bo zmaga ali poraz? Pridite in si oglejte tekmo 20. novembra v Šentpavlu!

Marko Trampuš

1. SVS Tranaver	8	8	0	21	4	16
2. Kagran	8	7	1	22	3	14
3. SK Aich/Dob	9	7	2	21	15	14
4. Enns	8	4	4	14	12	8
5. SL Linz	9	8	6	15	21	6
6. Gleisdorf	9	8	6	13	32	6
7. HYPO VBK	8	2	6	11	19	4
8. DTJ Dunaj	9	0	9	3	27	0

Namizni tenis

Selani na 1. mestu – dve zmagi v enem dnevu

Po lanskoletni zmagi v 3. razredu Selani letos igrajo v 2. razredu vzhod. Pri tekmah na tujem igra ta le Stane Bec in Mirko Oraže. Kljub temu še nobene tekme nista izgubila. Pri tekmah doma pa jima pomaga še Marti Uschnig-Oraže. Prvo tekmo so igrali proti LKH Celovec in z veliko smolo igrali le s 5:5, drugo proti Bilčovsu pa so

zmagali s 6:4; enako proti Liebenfelsu. Konec tedna pa so igrali proti vodečemu na lestvici – VST Velikovec in visoko zmagali s 7:3. Isti dan so igrali v Wolfsbergu, kjer so ponovno zmagali s 6:4. Tako sta Stane Bec in Mirko Oraže zmagala vse svoje tekme. Zasedajo DSGF Sele prvo mesto v 2. razredu vzhod z 9 točkami.

Nogometni čevlji bodo nekaj časa samevali – sezone je konec in vsem privoščimo nekaj počitka